

UCHWAŁA NR RG-XIV / 104 / 11
RADY GMINY SITKÓWKA-NOWINY

z dnia 30 listopada 2011 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sitkówka – Nowiny na lata 2011-2015

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591; ze zmianami) oraz art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362; ze zmianami) oraz art. 2 pkt 2, art. 6 ust.1 i ust. 2 pkt 1, ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180 poz.1493; ze zmianami) **Rada Gminy Sitkówka - Nowiny u c h w a ł a**, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sitkówka – Nowiny na lata 2011-2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sitkówka - Nowiny.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr RG-V/34/11 Rady Gminy w Sitkówce – Nowinach z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sitkówka – Nowiny na lata 2011 – 2015.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Sebastian Nowackiewicz

Załącznik do Uchwały Nr RG-XIV / 104 / 11

Rady Gminy Sitkówka-Nowiny

z dnia 30 listopada 2011 r.

Zalacznik1.doc

Załącznik do Uchwały

Nr RG-XIV / 104 / 11

Rady Gminy Sitkówka-Nowiny

z dnia 30 listopada 2011 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY SITKÓWKA –
NOWINY NA LATA 2011–2015**

WSTĘP

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” [Nowakowska, 2008, s. 21]. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw [Sasał, 2005, s. 16–19].

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu [Tomaszewska, 2007, s. 36–37].

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc

psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm).

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

„§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy Gminy Sitkówka – Nowiny ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2011–2015. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

I. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY SITKÓWKA – NOWINY.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31.12.2010 r. Gmina Sitkówka – Nowiny liczyła 7404 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach wynosiła 433, z czego jedynie 98 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Gminy Sitkówka – Nowiny w 2010 r. przeprowadzonych zostało 19 interwencji domowych. W okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r. założono 5 „Niebieskich Kart”.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r. było 41 zgłoszeń, 10 osób podjęło leczenie odwykowe.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na dzień 31.12.2010 r. 768 osób z 294 rodzin tj. 10 % ludności gminy korzysta z zasiłków pomocy społecznej.

Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety i dzieci. Sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu.

W szkołach na terenie Gminy Sitkówka – Nowiny zanotowano wielokrotne akty przemocy fizycznej i psychicznej. Przemoc fizyczna wyrażała się kopaniem, szarpaniem, popychaniem. Przemoc psychiczna to bezustanne wyśmiewanie się, poniżanie, wyzwiska.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

II. ZASOBY GMINY SITKÓWKA - NOWINY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zasoby instytucjonalne Gminy Sitkówka - Nowiny:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki oświatowo-wychowawcze,
- Zakład Opieki Zdrowotnej,
- parafie,
- sołtysi i rady sołeckie,
- inne,

2. Mocne strony:

- Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych;
- Efektywna współpraca instytucji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie;
- Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;

3. Słabe strony:

- Niewystarczająca infrastruktura socjalna w Gminie Sitkówka - Nowiny;
- Brak systemów wsparcia wspomaganie działań profilaktycznych;

4. Zagrożenia:

- Słaba kondycja ekonomiczna osób;
- Negatywne wzorce zachowań społecznych;
- Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych;
- Problemy alkoholowe członków rodzin.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SITKÓWKA – NOWINY.

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.
- b) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
- c) Za przemoc zawsze odpowiedzialność ponosi osoba stosująca przemoc.
- d) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej
- e) Należy zrozumieć reakcje ofiary.
- f) Podstawowe zadanie – **zatrzymać przemoc.**

2. Do zadań własnych Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy w szczególności:

- 1) Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ;
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia
- 4) Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. Adresatami programu są:

- Ofiary przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze, niepełnosprawne),
- Sprawcy przemocy w rodzinie,
- Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

4. Budowanie Lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Sitkówka - Nowiny.

Gminny Program ma służyć rozwojowi spójnego systemu przeciwdziałania przemocy, na podstawie wyspecjalizowanych zasobów instytucjonalnych i ludzkich, pomiędzy którymi ma istnieć relacja współpracy. Program nie zakłada tworzenia nowych instytucji, a wzmocnia kompetencje już istniejących. System na poziomie lokalnym mają stanowić pracownicy wszystkich instytucji z danego terenu

zaangażowanych w proces pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy. Podstawę tego procesu będzie stanowić podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie będą planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Zasadnicze znaczenie ma fakt, że praca będzie zespołowa.

Art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przewiduje, że gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

IV. CELE PROGRAMU

1. Głównym celem Programu jest: zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób będących ofiarami przemocy w rodzinie bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

2. Cele szczegółowe:

- Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin;
- Koordynacja działań pomocowych lokalnych podmiotów na rzecz budowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Sitkówka – Nowiny;
- Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w kierunku kształtowania właściwych postaw zaufania i szacunku, propagowanie zachowań sprzyjających pozytywnym postawom w rodzinie oraz edukacja uczniów o zagrożeniach płynących ze zjawiska przemocy w rodzinie;
- Zwiększenie kompetencji przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.
- Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy.

V. KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Powołanie zespołu interdyscyplinarnego.
2. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Sitkówka – Nowiny za pomocą ankiet przeprowadzonych przez członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego bądź inne osoby lub podmioty.
3. Tworzenie strategii interwencyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie.
4. Zapewnienie ofiarom przemocy miejsc w ośrodkach wsparcia.
5. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy.
 - a) Działania edukacyjne
 - b) Działania profilaktyczne
 - c) Działania informacyjne
6. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ich wzajemna współpraca.
7. Dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowania systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowanych zmian w przepisach prawa.

VI. OKREŚLENIE SPODZIEWANYCH REZULTATÓW

1. Stworzenie sprawnego interdyscyplinarnego systemu pomocy rodzinom, osobom dotkniętym przemocą.
2. Podniesienie aktywności społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy.
3. Stworzenie dostępnej sieci oferty różnych form pomocy celem ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
4. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy w rodzinie.
5. Wysoka jakość i skuteczność wspólnie prowadzonych działań na rzecz osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.
6. Zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie.

VII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sitkówka - Nowiny będą zabezpieczone w planie finansowym poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy, natomiast środki na obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zabezpieczone zostaną w planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sitkówce - Nowinach.

VIII. MONITORING

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, który umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie Programu w przyszłości.

Oceny realizacji Programu będzie dokonywał Wójt Gminy Sitkówka – Nowiny po przedłożeniu przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do 30 marca każdego roku stosownego sprawozdania z realizacji Programu.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Koordynację programu powierza się Kierownikowi Gminnego ośrodka Pomocy Społecznej w Sitkówce – Nowinach.
2. Harmonogram realizacji działań Programu stanowi załącznik Nr 1 do Programu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Sebastian Nowackiewicz

**Harmonogram działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sitkówka – Nowiny na lata 2011-2015**

Lp.	Cel szczegółowy	Zadanie	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator lub koordynator
1.	<i>Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin.</i>	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie pozostającym w środowisku zamieszkania.	<ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy, • Kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów, • Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy - cyklicznie (nie rzadziej niż co pół roku), • Zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”, • Stworzenie bazy danych osób i instytucji udzielających pomocy. 	lata 2011-2015	GOPS w Sitkówce – Nowinach, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji.
2.	<i>Koordinacja działań pomocowych lokalnych podmiotów.</i>	Powołanie zespołu interdyscyplinarnego.	Zespół interdyscyplinarny będzie realizował działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	2011 rok	Wójt Gminy Sitkówka – Nowiny.

		Tworzenie interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sitkówka – Nowiny.	<ul style="list-style-type: none"> • Wyłonienie partnerów i podpisanie porozumień z instytucjami, których przedstawiciele będą wchodzić w skład Zespołu Interdyscyplinarnego, • Organizowanie spotkań i konsultacji o charakterze informacyjno-edukacyjnym, • Inicjowanie wspólnych przedsięwzięć. 	2011 rok	Wójt Gminy Sitkówka – Nowiny.
		Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie ofiar przemocy do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia Ofiar Przemocy, • Praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy. 	lata 2011-2015	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS w Sitkówce – Nowinach.
3.	Systematyczna edukacja środowiska lokalnego.	Przygotowanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie gablot informacyjnych w Urzędzie Gminy Sitkówka – Nowiny oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sitkówce – Nowinach, • Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy, • Umieszczanie informacji na temat przemocy na gminnym portalu internetowym oraz w gazecie lokalnej „Głos Nowin”, • Udział w kampaniach informacyjnych. 	lata 2011-2015	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS w Sitkówce – Nowinach, UG Sitkówka – Nowiny, Komisariat Policji, GKRPA.
		Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie w ramach programów profilaktycznych realizowanych 		GKRPA, GOPS w Sitkówce –

		konfliktów w rodzinie i radzenia sobie ze złością.	w szkołach na terenie Gminy Sitkówka – Nowiny zajęć edukacyjno-wychowawczych z zakresu rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie ze złością, <ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie osób uzależnionych na terapię i konsultacje specjalistyczne. 	lata 2011-2015	Nowinach, Zespół Interdyscyplinarny.
4.	Zwiększenie kompetencji przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.	Udział osób i grup zawodowych w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy i pomocy osobom doznającym przemocy jak również i sprawcom przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenie zespołu interdyscyplinarnego, • Gromadzenie informacji o potrzebach szkoleniowych, • Pozyskiwanie ofert szkoleniowych, • Finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach. 	lata 2011-2015	GOPS w Sitkówce – Nowinach, Zespół interdyscyplinarny, GKRPA, UG Sitkówka – Nowiny, Komisariat Policji.
5.	Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy.	Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych, • Izolowanie sprawców od ofiar, • Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc, • Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Kielcach o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu. 	lata 2011-2015	GOPS w Sitkówce – Nowinach , Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Komisariat Policji.

PRZEWODNICĄCY
RADY GMINY
Sebastian Nowackiewicz
Sebastian Nowackiewicz